

Bu sayfa řu linkten yazdırılmıştır: [<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/gunluk-hayattaki-sunnetler-ve-sunnetin-kisimleri>]

Sünnet-i Seniyye

Soru

Günlük Hayattaki Sünnetler ve Sünnetin Kısımları

Günlük hayatımızda neleri yaparsak sünnet olur?

Cevap

Peygamber Efendimiz (sav)'in günlük hayata dair işlemiş olduğu sünnetlerine âdât-ı hasenesi (güzel âdetleri) de denilir. Burada yeri gelmişken bir noktaya dikkatleri çekmek istiyoruz. "Peygamberimizin sünnetine uymak" denince insanların aklına daha çok bu âdet nevinden olan sünnetleri ile ibadetlerdeki sünnetleri hatırlara gelmektedir. Hâlbuki sünnet, Allah Resûlünün yaşamış olduğu her şey demektir. Dolayısıyla, sünnetler ehemmiyet sırasına göre; farzlar, vâcibler, ibadetlerdeki nafîle sünnetler ve güzel âdetleri olarak sıralanır. En küçük sünnetin dahi Allah katındaki değerinin çok büyük olduğunu unutmamamız gerekir.

Üstad Bediüzzaman Hazretleri, sünnetin sınıflandırmasını şöyle yapar: "Sünnet-i Seniyyenin her bir nev'ine tamamen bilfiil ittibâ' etmek (uymak), ehass-ı havassa (en seçkinlere) dahi ancak müyesser (nasib) olur. Ona bilfiil olmasa da, binniye, bilkasd ve tarafdarane ve iltizamkârane (niyet edip isteyerek) talib olmak, herkesin elinden gelir. Farz ve vâcib kısımlara zâten ittibâ'a (uymaya) mecburiyet vardır. Ubudiyetteki (ibadetteki) müstehab olan Sünnet-i Seniyyenin terkinde günah olmasa dahi, büyük sevabın zayıatı var. Tađyirinde ise, büyük hata vardır. Âdât ve muamelâtta (günlük adet ve muamelelerdeki) Sünnet-i Seniyye ise, ittibâ' ettikçe, o âdât, ibadet olur. İttiba etmezse itab (ceza) yok. Fakat Habibullah'ın âdâb-ı hayatiyesinin (hayatî edeblerinin) nurundan istifadesi azalır." Kur'an-ı Kerim'de Resûlullah'a (sav) uymamızı emir ve teşvik eden pek çok ayetler vardır. "Allah'a ve onun resulüne itaat eden, büyük bir kurtuluşla kurtulmuştur." (Ahzab, 71) "Peygamber size ne verdiyse, artık onu alın; size neyi de yasakladıysa, ondan hemen kaçının!" (Hařr, 7) Peygamberimizin (sav), günlük hayata dair pek çok sünnetleri ve güzel âdetleri

vardır. Onlardan bir kısmını numune olarak aşağı aldık.1-Güzel koku sürmek Peygamberimiz (sav), “Her yedi günde bir gusül edip, başını ve bedenini yıkamak ve esansı varsa ondan sürünmesi her Müslüman üzerinde Allah’ın bir hakkıdır” buyurdu. Müslim h. no :8492-Topluma çıkarken sarmısak ve soğan yememek: Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: Her kim sarmısak, soğan ve pırasa yemiş ise mescidimize yaklaşmasın.4-Sürme çekmek: Peygamberimiz (sav) : Her gece yatmadan önce gözlerine sürme çektiği rivayet edilir. Tirmizi, libas 235-Saçları taramak: Peygamberimiz(sav) : İcap ettikçe saç ve sakalını tarayıp düzeltir, zaman zaman kınayla boyar ve zeytinyağı ile de yağlardı. Tirmizi, Şemail 18-276-Kan aldirmek: Peygamberimiz (sav), “Aç karnına kan aldirmek deva, tok karnına aldirmek ise, hastalıktır” buyurdu. Hâkim, 4097-Yolculuğa çıkarken yanında bulundurduğu şeyler: Peygamberimiz (sav), Gülyağı şişesi, tarak, misvak, ayna, sürmedanlık, makası yanından ayırmazdı. M. Asım Köksal, 11-1638-Sağ ile başlamak: Allah resulü, abdest ve gusül alırken, saç ve sakal-ı şeriflerini tararken ve ayakkabılarını giyerken, hep sağ eliyle, sağ ayağıyla ve sağ tarafı ile başlamayı pek severdi. Peygamberimizin şemaili. Ali Yardım, 959-Müşriklere benzememek: Müşriklere benzememek için onların tersini yapardı.10-Saç tıraşı: Peygamberimiz (sav), saçının bir kısmı tıraş olmuş, bir kısmı bırakılmış bir çocuk gördü. Derhal bunu yapmalarını yasakladı ve “ya tamamını tıraş edin veya hepsini olduğu gibi bırakın” buyurdu. (Yaşar Bozyiğit, Fıtrat Sünnetlerinin Adabı, s.86)11-Sakalı uzatmak ve bıyıkları kısa tutmak: Peygamberimiz(sav), “Bıyığı dudağınızın kırmızılığı görünecek şekilde kesiniz. Sakalı uzatıp saliveriniz ve Mecusilere muhalefet ediniz” buyurdu. (Müslim, Taharet h.no:56)12-Kesilen saç ve tırnakları ortalığa atmamak: Kişi tırnaklarını kestiğinde, saçlarını kısalttığına, artıklarını ateşte yakmak, tuvalete ve banyoya atmak mekruhtur. (İbni Abidin, 15-494)13-Cumadan önce tırnak kesmek: Peygamberimiz (sav): Cuma günü namaza gitmeden önce, tırnaklarını keser, bıyıklarını kısaltırdı. (Ramuz el- hadis:559-20)14-Yemekten önce ve sonra elleri yıkamak: Yemekten evvel ve sonra el yıkamak da zenginlik getirir ve fakirliği giderir. (Ramuz el-Ehadis: 198-7)15-Kasıkları tıraş etmek.16-Ev işleriyle uğraşmak: Hz. Peygamber (sav) kuşluk namazını kıldıktan sonra evine gelir, ev işleriyle meşgul olur, elbise ve ayakkabıları tamir eder, hayvanlarını sağardı. (Ahmed bin Hanbel)17-Beden temizliği (banyo): Peygamberimiz (sav): Cuma günü, cünüp olmasanız bile yıkanınız, başlarınızı yıkayınız, koku sürünüz. (Buhari)18-Uyuma şekli ve Misvak Kullanması: Peygamberimiz (sav), daima sağ tarafına yatar ve sağ elini yanağının altına koyarak uyurdu. Gece yarısı veya üçte biri geçtikten sonra uyanır, misvağı daima başucunda durur, kalkınca önce dişini misvaklar, sonra abdest alır ve ibadetle meşgul olurdu. (Tirmizi)19- Yatarken dua etmesi: Hz. Âişe (r.anha) validemiz şöyle anlatmıştır: “Hz. Peygamber (sav) yatağına girdiği zaman, ‘Muavvizeteyn’i (Felak ve Nas Sureleri) ve Kul hüvallahu ahad’ı (İhlas Suresi) okur ellerine üfleyip, ellerini yüzüne ve vücuduna sürer ve bunu üç kere tekrar ederdi. Hastalandığı zaman aynı şeyi kendisine yapmamı emrederdi.” (Buhari, Müslim, İmam Malik, Tirmizi)20-Yatarken abdestli yatmak. 21-Selam vermek: “Peygamberimiz (sav), kime rastlarsa önce o selam verirdi.” (Hayatus Sahabe c.1:s.27)22-Sabah kerahet vaktinde uyumamak: Hz. Peygamber (sav) sabah namazının farzını, cemaate kıldırdıktan sonra, namazını kıldığı seccadenin üzerine, güneş iyice doğuncaya kadar otururdu. (Müslim)23-Öğle uykusu: Hz. Peygamber (sav) öğle namazını kıldıktan sonra, bir miktar uyur, ‘kaylule’ yapardı. Nitekim bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır: “Öğleyin kaylule yapınız. Muhakkak şeytanlar öğle vaktinde kaylule yapmazlar.” (Müslim)24- Yüzüğü sağ ele takmak: “Peygamber efendimiz (sav) yüzüğü sağ eline takardı.” Müslim25-Cenaze

geçerken ayağa kalkmak: Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: “Cenazeyi gördüğünüz zaman ayağa kalkın. Cenazenin ardından giden cenaze musallaya konuncaya kadar, oturmayın.” (İmam Buhari)²⁶-Ellerinin içi ile de dışı ile de dua etmek: Hz. Enes (ra)’dan rivayet: “Hz. Peygamber (sav)’in ellerinin içiyle de dışıyla da dua ettiğini gördüm.” (Ebu Davud, c2, s.164)